

Om skyddskläder behövs

Arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla skyddskläder när sådana behövs. Arbetsgivaren ska göra en analys för att ta reda på riskerna i arbetet och bedöma vilken personlig skyddsutrustning som krävs.

Arbetsmiljöverkets föreskrift 2001:03

4 § Arbetsgivaren skall, utan kostnad för arbetstagaren, tillhandahålla den personliga skyddsutrustning som behövs för arbetet.

Allmänna råd om tillämpning av 6 §

” Vid tillhandahållande av personlig skyddsutrustning är det viktigt att ta hänsyn till människors individuella förutsättningar och begränsningar, t.ex. kvinnors och mäns olika förutsättningar beroende på olikheter i kroppsmaått och kroppsstyrka.”

Läkares arbetskläder

Sveriges läkarförbund

**Sveriges
läkarförbund**

Den medicinska professionens organisation

Box 5610, 114 86 Stockholm
08-790 33 00, info@slf.se, www.lakarforbundet.se

Läkares arbetskläder

Utformningen av läkares arbetskläder en viktig fråga för Läkarförbundets medlemmar. De ska både vara funktionella och uppfylla Socialstyrelsens föreskrifter om hygien.

Ur patientsäkerhetsperspektiv är det också viktigt att det är lätt för både patienter och sjukvårdspersonal att i akuta och utsatta lägen snabbt identifiera vilken yrkeskategori de möter i vården.

Det är arbetsgivaren som förfogar över frågan om arbetskläder, men lokalföreningarna rekommenderas att samverka om utformningen av läkares arbetskläder för att verka för funktionella arbetskläder där yrkestillhörighet tydligt framgår. Vid utformningen av dessa ska det också tas hänsyn till de rättigheter och möjligheter som diskrimineringslagstiftningen ger.

Läkarförbundet rekommenderar att läkares arbetskläder:

- tydligt visar yrkestillhörighet genom att titeln Läkare framgår, förslagsvis ovanför bröstfickan,
- säkrar hygien och skydd,
- är funktionella och utformas utifrån lokala behov,
- finns i flera modeller (bussarong, skjorta, tunika, byxor med benfickor etc), som lätt kan varieras och kombineras,
- passform som tar hänsyn till kön, kroppsstorlek eller religion, exempelvis med sprund eller krage,
- håller hög kvalitet som uppfyller krav på komfort samt design och
- vid inköp, val av leverantör och tvätt säkerställa att textilierna hanterats i enlighet med etiska konventioner, visar miljömässig hänsyn i stort men även för den som bär kläderna.

Funktionellt utformade

För att arbetskläder ska vara funktionella ska de anpassas efter olika behov. Arbetsituationen varierar för olika specialiteter.

Vid utformningen av arbetskläder ska hänsyn också tas till att människor av olika storlek, kön och ursprung är verksamma som läkare.

En viktig patientsäkerhetsfråga är också att tydligt och snabbt kunna identifiera olika yrkeskategorier. Detta är väsentligt för alla inom hälso- och sjukvården, såväl för patienter, anhöriga och sjukvårdspersonal.

Arbetskläder ska vara bekväma. Det bör finnas ett anpassat sortiment av storlekar och modeller.

I "Vårdhandboken", som Sjukvårdsupplysningen har gett ut med stöd av Sveriges Kommuner och Landsting, finns det riktlinjer kring arbetsdräkter. Här framgår det bland annat att arbetsdräkten som arbetsgivaren tillhandahåller endast får användas på arbetsplatsen, ska bytas dagligen, tvättas på tvätteri och vara kortärmad.

Krav på hygien

Många yrken har arbetskläder som skapar identitet och under förra århundradet var läkarrocken tätt knuten till läkare som yrkeskår. I takt med att kunskapen om smitta ökat har de basala hygienreglerna skärpts och läkarrocken har ersatts av andra plagg.

Socialstyrelsen kom år 2006 med kunskapsunderlaget "Att förebygga vårdrelaterade infektioner" och i december 2007 föreskrev Socialstyrelsen att arbetsdräkten i hälso- och sjukvården vid patientarbete ska vara kortärmad, vilket möjliggör bättre desinfektion.

Näst efter kontaktsmitta via händer är det vanligast att vårdrelaterad smitta överförs via kläder.

Socialstyrelsens föreskrift 2007:19, Basal hygien inom hälso- och sjukvården

2§ Hälso- och sjukvårdspersonalens ansvar

Hälso- och sjukvårdspersonalen ska vid undersökning, vård och behandling eller annan direktkontakt med patienter iaktta följande för att begränsa risken för vårdrelaterade infektioner:

1. Arbetskläderna ska ha korta ärmar.
2. Arbetskläderna ska bytas dagligen, eller vid behov oftare.
3. Händerna och underarmarna ska vara fria från armbandsur och smycken.
9. Ett engångsförkläde av plast eller en skyddsrock ska användas, om det finns en risk för att arbetskläderna kommer i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material.

...